

UTAJOVANÁ HISTORIE: Jak bylo ukrajinské nacionalistické hnutí po druhé světové válce koupeno a zaplaceno CIA

- CZ24 News | 12. dubna 2022

UKRAJINA: Zrození ukrajinského nacionalismu, jak je dnes oslavováno, má svůj původ ve 20. století. Existuje však několik důležitých historických událostí, které by měly být známy předem.

V 1. díle seriálu Kontrola faktů byla položena otázka „**proč se zdá, že na Ukrajině je v dnešní době tolik nacistů?**“. V tomto článku jsme byli vedeni k další otázce „podílejí se Spojené státy a případně NATO na financování, výcviku a politické podpoře neonacismu na Ukrajině, a pokud ano, za jakým účelem?“. Došlo se k závěru, že abychom mohli na tyto otázky plně odpovědět, museli bychom se podívat na historické kořeny ukrajinského nacionalismu a jeho vztah k americkým zpravodajským službám a NATO po druhé světové válce. Právě zde budeme pokračovat.

Historické kořeny ukrajinského nacionalismu

Kyjevská Rus byla federace ve východní a severní Evropě od konce 9. do poloviny 13. století, kterou tvořily různé národy včetně východoslovanských, baltských a finských a které vládla dynastie **Ruriků**.

Obrázek nahoře: Knížectví pozdější Kyjevské Rusi (po smrti Jaroslava I. v roce 1054). Zdroj Wikipedia.

Dnešní Bělorusko, Rusko a Ukrajina uznávají obyvatele Kyjevské Rusi jako své kulturní předky.

Kyjevská Rus padla během mongolského vpádu ve 40. letech 12. století, avšak různé větve **Rurikovy dynastie** nadále vládly částem **Rusi** v rámci **Haličsko-volyňského království** (dnešní Ukrajina a Bělorusko), **Novgorodské republiky** (překrývající se s dnešním **Finskem a Ruskem**) a **Vladimirsko-Suzdalské republiky** (považované za kolébkou velkoruského jazyka a národnosti, která se vyvinula v **Moskevské velkoknížectví**).

Haličsko-volyňské království bylo ve 14. století pod vazalstvím **Zlaté hordy**, což byl původně mongolský a později turkizovaný chanát vzniklý jako severozápadní část Mongolské říše.

Po otravě haličsko-volyňského krále **Jurije II.Boleslava** v roce 1340 došlo k občanské válce a k mocenskému boji o kontrolu nad regionem mezi **Litvou, Polskem** a jeho spojencem **Uherskem**. V letech 1340-1392 proběhlo několik válek známých jako haličsko-volyňské války.

V roce 1349 bylo Haličsko-volyňské království dobyto a připojeno k Polsku.

V roce 1569 se uskutečnila **Lublinská unie**, která spojila Polské království a Litevské velkoknížectví a vytvořila **Rzeczpospolitu Polsko-litevskou**, která vládla jako velká a významná mocnost více než 200 let.

V letech 1648-1657 proběhlo na východních územích Polsko-litevské unie Chmelnického povstání, známé také jako kozácko-polská válka, které vedlo k vytvoření **kozáckého hejtmanství na Ukrajině**.

Pod velením **Chmelnického** bojovali záporožští kozáci, spojenci krymských **Tatarů** a místního ukrajinského rolnictva, proti polské nadvládě a vojskům Rzeczpospolité; následoval masakr polsko-litevských měšťanů, římskokatolického duchovenstva a Židů.

Chmelnycký je dodnes významnou hrdinskou postavou ukrajinských nacionalistických dějin.

V roce 1772 kdysi mocná Rzeczpospolita polsko-litevská příliš poklesla, aby si mohla dále vládnout, a prošla třemi děleními, která provedla **habsburská monarchie, Pruské království a Ruské impérium**.

Od prvního dělení Polska v roce 1772 nesla název „Království haličské a lodomerské“ habsburská monarchie (Rakouské císařství, které se později v roce 1867 stalo Rakousko-Uherskem). **Většina Volyně** připadla v roce 1795 **Ruskému impériu**.

Obrázek nahoře: Rozdělení Polsko-litevského společenství (často označované jako Polsko) v letech 1772, 1793 a 1795.

V roce 1914 byla **Evropa** zatažena do první světové války. V březnu 1918, po dvou měsících jednání s ústředními mocnostmi (**Německem, Rakousko-Uherskem, Bulharskem a Osmanskou říší**), podepsala nová ruská bolševická vláda **Brestlitevskou smlouvu**, v níž se jako podmínky míru vzdala nároků na Polsko, Bělorusko, Ukrajinu, Finsko, Estonsko, Lotyšsko a Litvu (poznámka: bolševická revoluce začala v březnu 1917). První světová válka oficiálně skončila 11. listopadu 1918.

V důsledku této smlouvy se „**osamostatnilo**“ jedenáct národů ve východní Evropě a západní Asii, mezi nimiž byla i **Ukrajina**. Ve skutečnosti to znamenalo, že se měly stát vazalskými státy Německa s politickou a hospodářskou závislostí. Když však Německo válku prohrálo, byla smlouva zrušena.

Po odchodu **Německa** a rozpadu **Rakouska-Uherska** i **Ruské říše** se **Polsko a Ukrajina** ocitly v pozici, kdy mohly získat nezávislost.

Za vlády **Habsburků** se díky jejich shovívavosti vůči národnostním menšinám rozvinula polská i ukrajinská nacionalistická hnutí, která měla zájem získat území **Haliče** za své. Západní Halič se starobylým hlavním městem **Krakovem** měla v té době většinové polské obyvatelstvo, zatímco východní **Halič** tvořila jádro starobylé **Haliče-Volynie** a měla většinové ukrajinské obyvatelstvo.

Polsko-ukrajinská válka probíhala od listopadu 1918 do července 1919 mezi Druhou polskou republikou a ukrajinskými vojsky (tvořenými Západoukrajinskou lidovou republikou a Ukrajinskou lidovou republikou). **Polsko** zvítězilo a znovu **obsadilo Halič**.

Polsko-sovětská válka probíhala od února 1919 do března 1921. Ta se časově shodovala se sérií konfliktů známých jako ukrajinská válka za nezávislost (1917-1921), v níž se bojovalo za vytvoření ukrajinské republiky.

Do roku 1922 byla **Ukrajina rozdělena** mezi bolševickou **Ukrajinskou SSR, Polsko, Rumunsko a Československo**. Druhá polská republika získala zpět Lvov spolu s Haličí a většinou Volyně, zbytek Volyně se stal součástí Ukrajinské SSR.

Organizace ukrajinských nacionalistů (OUN) byla založena v roce 1929 ve **Východní Haliči** (nacházející se v té době v Polsku) a požadovala nezávislou a etnicky homogenní **Ukrajinu**.

Od počátku panovalo v **OUN** napětí mezi mladými radikálními haličskými studenty a starším vedením z řad vojenských veteránů (kteří vyrostli v mírnějším Rakousku-Uhersku). Mladší generace poznala pouze útlak pod novou polskou vládou a podzemní válku. V důsledku toho měla mladší frakce tendenci být impulzivnější, násilnější a bezohlednější.

V tomto období zesílilo polské pronásledování Ukrajinců a mnoho Ukrajinců, zejména mladých lidí (kteří měli pocit, že nemají žádnou budoucnost), ztratilo důvěru v tradiční právní přístupy, ve starší lidi a v západní demokracie, které se k Ukrajině obrátily zády.

V roce 1934 **OUN** zavraždila polského ministra vnitra **Bronislawa Pierackého**. Mezi osobami souzenými a odsouzenými v roce 1936 za Pierackého vraždu byli i členové OUN **Stefan Bandera** a **Mykola Lebed**. Oba uprchli, když Němci v roce 1939 napadli Polsko.

Podpora OUN vzrostla s tím, jak pokračovalo polské pronásledování Ukrajinců. Na začátku druhé světové války měla OUN podle odhadů 20.000 aktivních členů a mnohonásobně více sympatizantů v Haliči.

V roce 1940 se OUN rozdělila na **OUN-M** vedenou **Andrijem Melnykem** a **OUN-B** vedenou **Stefanem Banderou**, která tvořila většinu členů v Haliči a skládala se převážně z mládeže.

V srpnu 1939 podepsaly **Sovětský svaz** a nacistické **Německo** pakt o neútočení známý jako pakt **Molotov-Ribbentrop**, který rozdělil **Polsko**. Východní **Halič a Volyně** byly sjednoceny s Ukrajinou pod **Ukrajinskou sovětskou socialistickou republikou**.

Když v červnu 1941 nacistické **Německo** napadlo západní **Ukrajinu**, bylo mnoho západních Ukrajinců, kteří **invazi nacistů vítali jako své „osvoboditele“**. Zde je třeba poznamenat, že tento názor nesdílel převážně zbytek Ukrajiny, který bojoval v řadách ruské Rudé armády nebo po jejím boku proti invazi nacistů.

Jak **OUN-M**, tak **OUN-B** strávily většinu války v **úzké spolupráci s Němci**. S nacistickou ideologií neměli žádné problémy, neboť i oni věřili, že řešení se nachází v návratu k „**čisté rase**“. V případě Ukrajiny tato čistá rasa spočívala v poněkud romantizovaném pojetí „etnické Ukrajiny“, založeném na zlatém věku Kyjevské Rusi.

OUN věřila, že „**čistá ukrajinská rasa**“ je jediným pravým potomkem královské linie dynastie **Ruriků**, která vládla Kyjevské Rusi. A místo aby se OUN dívala na Bělorusy a Rusy jako na své bratry a sestry, kteří sdílejí stejný původ, považovala je spíše za takřkajíc „etnické podvodníky“ této čisté krevní linie.

To je dnes vidět na **ukrajinských neonacistických skupinách**, které posledních osm let na Ukrajině útočí na **ukrajinské etnické Rusy**. Problém, který je na Západě téměř zcela ignorován.

Věřilo se, že pokud bude navrácena čistota krevní linie, bude **Ukrajíně** (která ve skutečnosti nikdy neexistovala jako plně nezávislý region) opět propůjčena velikost.

Z tohoto důvodu se **OUN a SS haličská divize** domnívaly, že vyhlazení desetitisíců Poláků, Židů a všech ostatních neetnických Ukrajinců je oprávněné. **Divize SS Galician** (jejíž členové se překrývali s OUN) byla proslulá svou extrémní krutostí, včetně mučení a mrzačení, které se vyrovnalo japonské **Unit 731**

Pro představu o míře tehdejší podpory „**čisté ukrajinské rasy**“ na západní Ukrajině lze uvést, že divize **SS Galician naverbovala** za jeden a půl měsíce **80.000** haličských dobrovolníků.

Symbol **trojzubce**, známý také jako **tryzub**, je pro Ukrajince důležitým symbolem, neboť pochází z dob **Kyjevské Rusi** a jeho nejstarší použití bylo za vlády Vladimíra/**Volodymyra Velikého**, tedy asi před 1000 lety.

Je však také nanejvýš nešťastné, proč si OUN vybrala tryzub do svých znaků i na vlajku, aby tak vyjádřila svou touhu vrátit se do oněch slavných časů, o nichž se domnívala, že jich lze dosáhnout pouze etnickými čistkami.

Výše uvedená vlajka OUN-B (používaná také jejich polovojskovou jednotkou **UPA**) je známá jako vlajka „Blood and Soil“. Nacionalistické heslo „**Krev a půda**“ vzniklo v nacistickém Německu a vyjadřovalo jeho ideál rasově definovaného národního těla (krev) spojeného s sídelním územím (půda).

To je také důvod, proč **ukrajinské neonacistické skupiny**, které se formovaly od roku 1991 (po osamostatnění Ukrajiny od SSSR), častěji než jinde používají také tryzub.

Obrázek nahoře ukazuje vlajky neonacistických skupin na dnešní Ukrajině. Na vlajce Azov zobrazené výše je kombinace **Wolfsangela** a **Černého slunce**, dvou symbolů spojených s Wehrmachtem a SS.

V roce 1998 zahájila **Meziagenturní pracovní skupina** pro nacistické válečné zločiny a japonskou imperiální vládu **Records Interagency Working Group** (IWG) na příkaz **Kongresu** to, co se stalo největším kongresem nařízeným úsilím o odtajnění jednoho předmětu v historii. Výsledkem je, že na základě zákona o **nacistických válečných zločinech (PL 105-246)** a **zákona o zpřístupnění japonské imperiální vlády (PL 106-567)** bylo veřejnosti zpřístupněno více než 8,5 milionu stránek záznamů. Tyto záznamy zahrnují operační soubory **Úřadu strategických služeb** (OSS), CIA, FBI a armádní rozvědky. IWG vydala v letech 1999 až 2007 tři zprávy pro Kongres.

Byla sestavena výzkumná skupina, která měla za úkol shromáždit a uspořádat klíčové prvky této rozsáhlé nově odtajněné databáze. Výsledkem byla publikace „**U.S. Intelligence and The Nazis**“ v roce 2005 (Zpravodajské služby USA a nacisté“ z roku 2005,) a „**Hitler's Shadow Nazi War Criminals, U. S. Intelligence, and the Cold War**“ (Hitlerův stín – nacističtí váleční zločinci, americké zpravodajské služby a studená válka“ v roce 2005) v roce 2011, obě vydané Národním archivem, které budou použity jako klíčový zdroj pro další část tohoto dokumentu.

Richard Breitman v knize „U.S. Intelligence and The Nazis“ (Americké zpravodajské služby a nacisté) (1) píše:

Nejstarší historie (nebo mini-historie) vyhlazování Židů ve Lvově byla vypracována 5. června 1945. Desetistránkový dokument poukazoval na to, že jakmile německá vojska obsadila Lvov, Ukrajinci ve městě udávali Židy, kteří v období sovětské okupace v letech 1939-1941 spolupracovali se sovětskými úřady. Tito Židé byli zatčeni, shromážděni u budovy městského úřadu a zbiti Němci i místními obyvateli. Později místní obyvatelé, zejména z okolních vesnic, pustošili židovskou čtvrť a bili Židy, kteří se jim postavili do cesty při loupežném přepadení. Od 1. července byl organizován pogrom, kterého se účastnila německá policie, vojáci i místní Ukrajinci. Mnozí ze zatčených byli mučeni a zabiti... V prvních týdnech německé okupace Lvova bylo zabito více než dvanáct tisíc Židů.

Norman J. W. Goda píše v knize „U.S. Intelligence and The Nazis“ (2):

V rámci své činnosti zaměřené na destabilizaci polského státu sahaly vazby OUN na Německo až do roku 1921. Tyto vazby se za nacistického režimu zintenzivnily, když se blížila válka s Polskem. Na základě nacisticko-sovětského paktu o neútočení ze srpna 1939 byla Halič přidělena Sovětům a Němci přijali protipolské ukrajinské aktivisty do Němci okupované Generální správy. V letech 1940 a 1941 začali Němci v rámci příprav na východní tažení verbovat Ukrajince, zejména z banderovského křídla, jako diverzanty, tlumočníky a policisty a cvičili je v táboře v Zakopaném u Krakova [Krakov]. Na jaře 1941 wehrmacht se souhlasem banderovců vytvořil také dva ukrajinské prapory, jeden s krycím názvem ‚Slavík‘ (Nachtigall) a druhý s krycím názvem ‚Roland‘.

Ukázkou mládí a bohužel i neznalosti **OUN-B** je, že heslo „**krev a půda**“, které pochází od nacistů a které si zvolili pro svou vlajku OUN-B, bylo také spojeno s přesvědčením, že německý národ má expandovat do východní Evropy, podmanit si a zotročit původní slovanské a baltské obyvatelstvo prostřednictvím [Generalplan Ost](#). Tito ukrajinští nacionalisté tedy nikdy nebyli považováni za hodné podílet se na této vizi nacistického Německa, ale od samého počátku byli považováni za konečné otroky nové německé říše.

Tuto lekci by **OUN-B** dostala na vlastní kůži. Osm dní po napadení SSSR Německem, 30. června 1941, **vyhlásila OUN-B ve Lvově** vytvoření ukrajinského státu jménem **Bandera** a slíbila věrnost **Hitlerovi**. V reakci na to byli vůdci a spolupracovníci **OUN-B zatčeni** a uvězněni nebo rovnou zabiti gestapem (přibližně 1500 osob). Němci neměli v úmyslu připustit ani vznik polonezávislé Ukrajiny. **Stefan Bandera** a jeho nejbližší zástupce **Jaroslav Stetsko** byli nejprve drženi v domácím vězení a poté posláni do koncentračního tábora **Sachsenhausen** (relativně pohodlné vězení oproti ostatním koncentračním táborům).

Mykola Lebed proklouzl německou policejní sítí a stal se faktickým vůdcem vedení **OUN-B**, známého také jako **banderovci**.

Dne 16. července 1941 Němci začlenili **Halič** do Generálního gouvernementu. V říjnu 1941 vydala německá bezpečnostní policie plakát s Lebedovou fotografií, na němž bylo po něm vyhlášeno pátrání.

Němci předali **Melnykově** skupině OUN-M administrativní a vyšší pozice pomocné policie na západní Ukrajině. (3) Německé bezpečnostní policejní formace dostaly rozkaz zatýkat a zabíjet

banderovce věrné západní Ukrajině z obavy, že by povstali proti německé vládě, i když tento rozkaz byl nakonec odvolán.

Následujícího roku se **Mykola Lebed** měl stát **vůdcem** podzemního teroristického křídla, Ukrajinské povstalecké armády (**UPA**), která fungovala až do roku **1956**.

Obrázek vlevo: Stefan Bandera. Obrázek vpravo: Mykola Lebed

Východní Ukrajinci později tvrdili, že **Mykola Lebed** jako vůdce **OUN-B** převzal **UPA** zavražděním původních ukrajinských vůdců. (4)

OUN mezi své nepřátele počítala ty, kteří popírali ukrajinskou nezávislost (včetně Poláků a Sovětů), ty, kteří se na Ukrajině nedokázali asimilovat (Židy), a v době, kdy se jim to hodilo, i Němce. Židy také považovali za hlavní oporu a „šířitele“ bolševismu.

Breitman a Goda píší (5):

Když se počátkem roku 1943 válka obrátila proti Němcům, věřili vůdci Banderovy skupiny, že se Sověti a Němci navzájem vyčerpají a vznikne nezávislá Ukrajina jako v roce 1918. **Lebed** v dubnu navrhl ‚vyčistit celé revoluční území od polského obyvatelstva‘, aby si obnovený polský stát nedělal nároky na region jako v roce 1918. Ukrajinci sloužící Němcům jako pomocná policie se nyní připojili k Ukrajinské povstalecké armádě (**UPA**) Během jediného dne, **11. července 1943**, zaútočila **UPA** na přibližně 80 lokalit a zabila **10 000 Poláků**. Banderovci a **UPA** také obnovili spolupráci s Němci. To vše se dělo pod velením Mykoly Lebeda.

V roce 1943 se **OUN** s vědomím, že jejich situace je stále nejistější, pokusila o opětovnou centralizaci svých sil. Došlo však k bojům mezi **OUN-B** proti **OUN-M** a jednotce **UPA Tarase Bulby-Borovce** (z exilové Ukrajinské lidové republiky), který v dopise obvinil **OUN-B** mimo jiné z: banditismu, z toho, že chce vytvořit stát jedné strany a že nebojuje za lid, ale proto, aby lidu vládl.

V boji o nadvládu na Volyni by **banderovci** (**OUN-B**) zabíjeli desetitisíce Ukrajinců kvůli jakémukoli napojení na síť **Bulba-Borovce** nebo **Melnyka** (**OUN-M**). (6)

V září 1944 důstojníci německé armády na severní Ukrajině sdělili svým nadřízeným v zahraničních armádách na východě, že **UPA** je „**přírozeným spojencem Německa**“ a „cennou pomocí pro německé vrchní velení“, a sám **Himmler** povolil intenzivnější kontakty s **UPA**. (7)

Norman J.W. Goda píše (8):

Ačkoli propaganda **UPA** zdůrazňovala nezávislost této organizace na Němcích, **UPA** také nařídila některým mladým Ukrajincům, aby se dobrovolně přihlásili do [Ukrajinské divize SS „Galicia“](#), a zbytku, aby bojovali partyzánskými metodami. **Lebed** stále doufal v uznání ze strany Němců.

Divize SS Galicia existovala od dubna 1943 do 15. dubna 1945. Německo kapitulovalo 7. května

1945.

V září 1944 Němci propustili **Banderu a Stetska** ze Sachsenhausenu.

Ukrajinské nacionalistické hnutí po druhé světové válce: Koupené a zaplacené CIA a podávané à la Lebed

„[Lebed] je známý sadista a kolaborant Němců.“ (9)

Zpráva kontrarozvědky americké armády (CIC) z roku 1947

V červenci 1944 pomohl **Mykola Lebed** vytvořit Nejvyšší ukrajinskou osvobozenickou radu (**UHVR**), která se měla prohlásit za zástupce ukrajinského národa a sloužit jako podzemní vláda v Karpatech, v opozici vůči **Ukrajinské SSR**. Dominantní politickou stranou v UHVR byla **Banderovská** skupina a **UPA**, která od té doby sloužila jako armáda UHVR a pokračovala v boji proti Sovětům až do roku 1956.

V roce 1947 vypukl spor mezi **Banderou a Stetskem** na jedné straně za nezávislou **Ukrajinu** pod jednotnou stranou vedenou samotným **Banderou** proti **Lebedovi** a otci **Ivanu Hryniochovi** (šéf politické sekce UHVR), kteří byli proti tomu, aby byl Bandera hlavou státu.

Na sjezdu zahraniční sekce OUN v srpnu 1948 **Bandera** (který stále ovládal 80 % UHVR) vyloučil skupinu **Hrynioch-Lebed**. Nárokoval si výlučnou autoritu nad ukrajinským národním hnutím a pokračoval v taktice teroru proti protibanderovským ukrajinským vůdcům v západní Evropě a manévroval o kontrolu nad ukrajinskými emigrantskými organizacemi. (10) Nicméně **Lebed**, který se v té době sblížil s Američany, byl spolu s **Hryniochem** uznán za oficiální zastoupení **UHVR** v zahraničí.

Když byla válka prohraná, **Lebed** přijal podobnou strategii jako **Reinhard Gehlen** – po útěku z Říma v roce 1945 **kontaktoval Spojence** se zásobou jmen a kontaktů na antisovětské jednotky nacházející se na západní Ukrajině a v táborech pro vysídlence v Německu. Tím se stal atraktivním pro **kontrarozvědku americké armády** (CIC), a to i přes jejich výše uvedené přiznání ve zprávě z roku 1947.

Koncem roku 1947 byl **Lebed**, u něhož panovaly obavy, že na něj Sověti v Římě spáchají atentát, v prosinci 1947 spolu se svou rodinou propašován CIC do **Mnichova** v Německu, aby byl v bezpečí.

Norman J.W. Goda píše (11):

Koncem roku 1947 **Lebed** důkladně upravil své předválečné a válečné aktivity pro americkou potřebu. V jeho vlastním podání byl obětí Poláků, Sovětů i Němců – do konce života nosil plakát hledaný gestapem, aby prokázal své protinacistické kvality. Vydal také 126stránkovou brožuru o UPA, která popisovala hrdinný boj Ukrajinců proti nacistům i bolševikům a zároveň vyzývala k nezávislé, velké Ukrajině, která by reprezentovala lidské ideály svobody slova a víry. UPA podle brožury nikdy nekolaborovala s nacisty a v knize není ani zmínka o vyvražďování haličských Židů nebo Poláků. CIC považovala brožuru za „kompletní podklady k tématu“. CIC přehlédla, že pod jejím dohledem se sjezd OUN konaný v září 1947 rozštěpil, a to díky Lebedově kritice plíživé demokratizace OUN. To přehlédla CIA, která začala Lebedu v roce 1948 hojně využívat. V červnu 1949 ho CIA propašovala do Spojených států i s jeho ženou a dcerou pod legálním krytím zákona o vysídlených osobách.

Imigrační a naturalizační služba (INS) začala **Lebedu** vyšetřovat a v březnu 1950 oznámila Washingtonu, že četní ukrajinští informátoři hovoří o **Lebedově** vedoucí úloze mezi „**banderovskými teroristy**“ a že během války byli banderovci vycvičeni a vyzbrojeni gestapem a zodpovědní za „hromadné vraždy Ukrajinců, Poláků a Židů. Ve všech těchto akcích byl Lebed jedním z nejdůležitějších vůdců“. (12)

V roce 1951 informovali **vrcholní představitelé INS** o svých zjištěních **CIA** spolu s poznámkou, že **Lebedovi** bude pravděpodobně hrozit deportace. **CIA** 3. října 1951 odpověděla, že **všechna obvinění jsou falešná** a že plakát „hledaného“ Lebedy gestapem dokazuje, že „bojoval stejně horlivě proti nacistům i bolševikům“. (13)

Úředníci INS v důsledku toho vyšetřování **Lebedovy** osoby pozastavili.

V únoru 1952 **CIA** naléhala na INS, aby Lebedovi udělil povolení k opětovnému vstupu, aby mohl libovolně opouštět a znovu vstupovat do Spojených států. Argyle Mackey, komisař INS, to odmítl.

5. května 1952 napsal **Allen Dulles**, tehdejší zástupce ředitele CIA, Mackeymu dopis, v němž uvedl (14):

V souvislosti s budoucími operacemi agentury prvořadého významu je naléhavě nutné, aby subjekt [Lebed] mohl cestovat po západní Evropě. Než však Lebed takovou cestu podnikne, musí tato agentura... zajistit jeho návrat do Spojených států bez vyšetřování nebo incidentu, který by přitáhl nepatřičnou pozornost k jeho činnosti.

Nahoře je originální dokument Dullesova dopisu Mackeymu jménem Mykoly Lebeda.

Co bylo v západním Německu? Generál **Reinhard Gehlen**, bývalý šéf východní vojenské rozvědky zahraničních armád wehrmachtu, kterému bylo příhodně umožněno znovu vstoupit do západního Německa, aby zde založil svou [Gehlenovu organizaci](#), z níž později v roce 1956 vznikla Spolková zpravodajská služba západního Německa (Bundesnachrichtendienst) .

Dulles také chtěl změnit **Lebedův** právní status na „trvalý pobyt“ podle § 8 zákona o CIA z roku 1949. INS po Dullesově dopise nikdy dále nepátral a **Lebed se v březnu 1957 stal naturalizovaným americkým občanem.**

Bandera měl být i s rodinou po válce umístěn v západním Německu, kde zůstal vůdcem OUN-B a spolupracoval s několika protikomunistickými organizacemi i s britskou rozvědkou. (15) V této době se Bandera stal příliš velkou přítěží a od roku 1953 docházelo k opakovaným pokusům ze strany Američanů i **Britů** přimět Bandera k odstoupení a k tomu, aby Lebed zastupoval „celé ukrajinské osvobozenécké hnutí ve vlasti“. **Bandera** to odmítl a dal se na útěk.

Říká se, že **Bandera** byl **zavražděn** v roce 1959 agentem **KGB** v Mnichově, nicméně nelze si nepovšimnout, že to bylo skvěle načasované a pro **Američany nesmírně výhodné**, že Bandera byl odstraněn, když se tak stalo, vzhledem k tomu, co plánovali s budoucností Ukrajiny...

Mezi odtajněnými dokumenty jsou i záznamy **Hooverovy FBI**, která měla k dispozici malý soubor ukořistěných dokumentů německého generálního štábu z let 1943 a 1944, které odhalily německé

uznání práce UPA a zároveň se o Lebedovi zmiňovaly jmenovitě. (16) Zdá se, že tyto dokumenty nebyly nikdy poskytnuty žádné jiné agentuře nebo instituci než CIA, a to navzdory žádostem INS během vyšetřování Lebedy.

Zajímavé je, že **Goda** píše (17):

Plný rozsah jeho [Lebedovy] činnosti jako „ministra zahraničí“ [UHVR] se možná nikdy nedozvíme, ale sledování FBI o něm dává určitou představu. Částečně Lebed přednášel na prestižních univerzitách, jako je Yale, o takových tématech, jako je biologická válka používaná sovětskou vládou na Ukrajině.

Následující text naznačuje, co mohl mít **Dulles** na mysli jako naléhavou potřebu **Lebedova** opětovného vstupu do západní Evropy.

Breitman a Goda píší (18):

V roce 1947 žilo v Německu, Rakousku a Itálii asi 250 000 Ukrajinců, z nichž mnozí byli aktivisty nebo sympatizanty OUN. Po roce 1947 začali bojovníci UPA přecházet do americké zóny, přičemž se na hranice dostali pěšky přes Československo.

Lebedy však nebylo naléhavě zapotřebí jen v Evropě, ale také v rámci Spojených států. Po příjezdu do Spojených států byl Lebed vybrán jako hlavní kontaktní osoba/poradce CIA pro **AERODYNAMIC**.

Breitman a Goda píší (19):

První fáze projektu **AERODYNAMIC** zahrnovala infiltraci na Ukrajinu a následnou exfiltraci ukrajinských agentů vyškolených CIA. Do ledna 1950 se na něm podílela [zločinecká frakce Allena Dullese](#) v CIA] odnož CIA pro sběr tajných informací (Office of Special Operations, OSO) a odnož pro tajné operace (Office of Policy Coordination, OPC). Washington byl obzvláště potěšen vysokou úrovní výcviku UPA na Ukrajině a jejím potenciálem pro další partyzánské akce a „mimořádnou zprávou, že... aktivní odpor proti sovětskému režimu se neustále šíří na východ, z bývalých polských, řeckokatolických provincií... [Nicméně] Do roku 1954 ztratila Lebedova skupina veškeré kontakty s UHVR. V té době už Sověti potlačili jak UHVR, tak UPA a CIA ukončila agresivní fázi AERODYNAMIC.

Od roku 1953 začala **AERODYNAMIC** působit prostřednictvím ukrajinské studijní skupiny pod **Lebedovým** vedením v New Yorku pod záštitou **CIA**, která shromažďovala ukrajinskou literaturu a historii a vydávala ukrajinské nacionalistické noviny, bulletiny, rozhlasové pořady a knihy určené k distribuci na Ukrajině. V roce 1956 byla tato skupina formálně zaregistrována jako nezisková organizace **Prolog Research and Publishing Association**. To umožnilo CIA převádět finanční prostředky jako zdánlivé soukromé dary bez zdanitelných stop. Aby se CIA vyhnula zvědavým úřadům státu New York, přeměnila Prolog na ziskový podnik s názvem Prolog Research Corporation, který zdánlivě dostával soukromé zakázky. Pod vedením Hryniocha [Hryniocha] si Prolog udržoval mnichovskou kancelář s názvem Ukrainische Geseellschaft fur Auslandsstudein, EV. Zde vznikala většina publikací.

Prolog najímal a platil ukrajinské emigranty, kteří většinou nevěděli, že pracují v rámci operace řízené CIA. Pouze šest nejvyšších členů ZP/UHVR bylo vědomými agenty. Od roku 1955 byly nad Ukrajinou letecky shazovány letáky a v Aténách bylo vysíláno rozhlasové vysílání s názvem **Nova Ukrajina pro ukrajinskou veřejnost**. Tyto aktivity ustoupily systematickým rozesílacím kampaním na Ukrajinu prostřednictvím ukrajinských kontaktů v Polsku a emigrantských kontaktů v Argentině, Austrálii, Kanadě, Španělsku, Švédsku a jinde. Do knihoven, kulturních institucí, správních úřadů a soukromým osobám na Ukrajině byly rozesílány noviny **Suchasna Ukraina** (Ukrajina dnes), informační bulletiny, ukrajinskojazyčný časopis pro intelektuály s názvem **Suchasnist** (Současnost) a další publikace. Tyto aktivity podporovaly **ukrajinský nacionalismus**.

CIA si koupila a zaplatila značku **ukrajinského nacionalismu à la Lebed**. Jednomu z nejstrašnějších rezníků OUN/UPA byla **dána vláda**, aby **formoval srdce a mysl** ukrajinského lidu kolem jeho nacionalistické identity, identity definované OUN. Formuje také historickou a kulturní interpretaci tak, že dále romantizuje koncept velkého ukrajinského rodu Volodymyra Velikého, čímž podporuje další pocit nadřazenosti a další rozdělení mezi nimi a Bělorusy a Rusy.

Jeden z analytiků CIA soudil, že „**určitá forma nacionalistického citění** [na Ukrajině] nadále existuje a ... existuje povinnost ji podporovat jako zbraň studené války“. (20)

Breitman a Goda pokračují:

Prolog [také] ovlivnil [další] ukrajinskou generaci... Prolog se stal podle slov jednoho vysokého úředníka CIA jediným „prostředkem operací CIA zaměřených na Ukrajinou sovětskou socialistickou republiku a [jejích] čtyřicet milionů ukrajinských občanů.

Lebed se otevřeně distancoval od otevřeného antisemitismu z dob **banderovců a ukrajinského nacionalistického hnutí**. Spíše na ochranu jména ukrajinského nacionalismu veřejně odsoudil „provokativní pomluvy“ a „hanlivé výroky“ na adresu Židů a zvláště zapomnětlivě dodal, že „ukrajinský lid je proti všem a jakémukoli hlásání nenávisti k jiným lidem“. Bývalí banderovci, nyní spíše než s antisemitismem útočili na Sověty.

Lebed odešel v roce 1975 do důchodu, ale zůstal poradcem a konzultantem Prologu a ZP/UHVR. V 80. letech se název AERODYNAMIC změnil na QRDYNAMIC a v 80. letech na PDDYNAMIC a poté na QRPLUMB. V roce 1977 pomohl poradce prezidenta Cartera pro národní bezpečnost Zbigniew Brzezinski rozšířit program díky tomu, co nazval jeho „působivými dividendami“ a „dopadem na specifické publikum v cílové oblasti“. V osmdesátých letech Prolog rozšířil své působení na další sovětské národnosti a vrcholnou ironií osudu mezi ně patřili i sověští Židé z disentu. V roce 1990, kdy se SSSR ocitl na pokraji zhroutení, byla QRPLUMB ukončena s konečnou výplatou **1,75 milionu dolarů**. Prolog měl pokračovat ve své činnosti, ale finančně byl odkázán sám na sebe.

V červnu 1985 zmínil **General Accounting Office Lebedovo** jméno ve veřejné zprávě o nacitech a kolaborantech, kteří se usadili ve Spojených státech s pomocí amerických zpravodajských služeb. V témže roce začal **Lebedu** vyšetřovat **Úřad pro zvláštní vyšetřování** (OSI) ministerstva spravedlnosti. CIA se obávala, že veřejná kontrola Lebedy by mohla kompromitovat QRPLUMB a že neochránění Lebedu by vyvolalo pobouření v ukrajinské emigrantské komunitě. Proto Lebedu chránila tím, že popírala jakékoli spojení mezi Lebedem a nacisty a tvrdila, že je ukrajinským bojovníkem za svobodu. Pravda byla samozřejmě složitější. Ještě v roce 1991 se CIA snažila odradit OSI od toho, aby se obrátila na německou, polskou a sovětskou vládu s žádostí o poskytnutí válečných záznamů týkajících se OUN. OSI se nakonec případu vzdala, protože nebyla schopna získat definitivní dokumenty o Lebedovi.“

Mykola **Lebed** zemřel v roce 1998 pod ochranou CIA v New Jersey ve věku 89 let. Jeho dokumenty jsou uloženy v Ukrajinském výzkumném institutu na Harvardově univerzitě.

A tady máte pravdivý příběh ukrajinského nacionalistického hnutí v jeho dnešní podobě, koupený a zaplacený CIA. Není tedy náhodou, že ideologie **OUN** je dnes neoddělitelná od **západní ukrajinské nacionalistické** identity, ani to, že od roku 1991 (od získání nezávislosti Ukrajiny na SSSR) vzniklo několik **neonacistických skupin**, které všechny považují **OUN a Stepana Banderu** za otce svého hnutí.

Zanedlouho bude následovat třetí část, která se bude zabývat **NATO a Gehlenovou organizací** a tím, jak to souvisí s ukrajinským nacionalistickým hnutím a neonacismem na dnešní Ukrajině.

- (1) Richard Breitman, Norman J.W. Goda a další (2005) U.S. Intelligence and The Nazis. National Archives & Cambridge University Press: str. 65.
- (2) Tamtéž, str. 249.
- (3) Richard Breitman a Norman J.W. Goda: „Zprávy o činnosti amerických tajných služeb. (2011) Hitlerův stín Nacističtí váleční zločinci, americké zpravodajské služby a studená válka. Národní archiv: str. 74
- (4) Tamtéž, s. 74.
- (5) Richard Breitman a Norman J. W. Goda. (2011) Hitlerův stín Nacističtí váleční zločinci, americké zpravodajské služby a studená válka. Národní archiv: str. 75-76
- (6) Timothy Snyder. (2004) Rekonstrukce národů. New Haven: Yale University Press: str. 164.
- (7) Richard Breitman, Norman J. W. Goda et al. (2005) U.S. Intelligence and The Nazis (Americké zpravodajské služby a nacisté). National Archives & Cambridge University Press: str. 250.
- (8) Tamtéž, str. 250
- (9) Tamtéž str. 251
- (10) Richard Breitman a Norman J.W. Goda: „Zprávy o činnosti amerických tajných služeb. (2011) Hitlerův stín: Nacističtí váleční zločinci, americké zpravodajské služby a studená válka. Národní archiv: str. 78
- (11) Richard Breitman, Norman J. W. Goda a další (2005) U. S. Intelligence and The Nazis. National Archives & Cambridge University Press: str. 251.
- (12) Tamtéž, s. 252.
- (13) Tamtéž, s. 252.
- (14) Tamtéž, s. 253.
- (15) Richard Breitman a Norman J. W. Goda: „Zprávy o vyšetřování v Německu.“ (16) Richard Breitman a Norman J. W. Goda. (2011) Hitlerův stín Nacističtí váleční zločinci, americké zpravodajské služby a studená válka. Národní archiv: str. 81
- (16) Richard Breitman, Norman J. W. Goda a další (2005) U. S. Intelligence and The Nazis. National Archives & Cambridge University Press: str. 254.
- (17) Tamtéž, str. 254
- (18) Richard Breitman a Norman J.W. Goda: „Zpravodajství o nacistické minulosti. (2011) Hitlerův stín Nacističtí váleční zločinci, americké zpravodajské služby a studená válka. Národní archiv: str. 76
- (19) Tamtéž, s. 87
- (20) Tamtéž, s. 89.

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

AUTOR: **Cynthia Chungová** je spisovatelka a spoluzakladatelka a editorka nadace *Rising Tide* (Montreal, Kanada).

[ZDROJ](#)